

บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนากับการ เข้าร่วมโครงการแผ่นดินธรรม
แผ่นดินทองของชาวบ้านห้วยยาง จังหวัดอุดรธานี

นางสุนทรีย์ ลิทธิพรหม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-340-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016763

I1030905b

THE ROLE OF MONKS IN LOCAL DEVELOPMENT AND PARTICIPATION OF VILLAGERS
THROUGH A CASE STUDY OF PANDINTAM PANDINTONG PROJECT,
HUWYANG VILLAGE, UDON THANI

Mrs. Poonsap Sittiprom

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-340-9

วิทยานิพนธ์   บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนากับการ เข้าร่วม โครงการแผ่นดินธรรม
แผ่นดินทองของชาวบ้านห้วยยาง จังหวัดอุดรธานี
โดย   นางสุนทรพย์ สิทธิพรหม
ภาควิชา   การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี   เขยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุบผา เบ็ญจรงค์กิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี เขยจรรยา)

..... กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขุนทรัพย์ ลิทธิพรหม : บทบาทของพระสงฆ์,ในการพัฒนากับการ เข้าร่วมโครงการแผ่นดินธรรม
แผ่นดินทองของชาวบ้านห้วยยาง จังหวัดอุดรธานี (THE ROLE OF MONKS IN LOCAL
DEVELOPMENT AND PARTICIPATION OF VILLAGERS THROUGH A CASE STUDY OF
PANDINTAM PANDINTONG PROJECT, HUAYANG VILLAGE, UDON THANI) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.พัชนี เขยจรรยา, 97 หน้า. ISBN 974-577-340-9

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความน่าเชื่อถือ
พฤติกรรมการสื่อสาร และบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาท้องถิ่นใน เขตหมู่บ้านห้วยยาง กับการยอมรับ
โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองของประชาชนในเขตบ้านห้วยยาง ตำบลโพนสูง อำเภอโศก
จังหวัดอุดรธานี

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจตัวแปรที่เกิดขึ้นแล้วด้วยการวัดผลครั้งสุดท้ายครั้งเดียว ประชากร
ในการศึกษาคือชาวบ้านในเขตหมู่บ้านห้วยยาง ตำบลโพนสูง อำเภอโศก จังหวัดอุดรธานี จำนวน
156 คน ที่ยอมรับโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรมีความเชื่อถือในพระสงฆ์ ไว้วางใจในตัวพระสงฆ์ เชื่อในความ
สามารถใช้สติปัญญาไหวพริบในการแก้ปัญหาให้กับชาวบ้าน เชื่อในความกระตือรือร้นของพระสงฆ์ และ เชื่อ
ในทักษะการสื่อสารของพระสงฆ์ ซึ่งความ เชื่อของประชากรมีความสัมพันธ์กับการยอมรับโครงการแผ่นดิน
ธรรมแผ่นดินทองของชาวบ้านห้วยยาง อำเภอโศก จังหวัดอุดรธานี

นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะในการสื่อสารของพระสงฆ์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ
โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองของชาวบ้านห้วยยางมากที่สุด รองลงมาเป็นตัวแปรเกี่ยวกับความน่าไว
วางใจในพระสงฆ์

การศึกษานี้ทำให้ เข้าใจได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์กับประชาชนมีมากขึ้น ในสาระสำคัญ
ว่า พระสงฆ์ เป็นสื่อบุคคลที่สามารถ เป็นผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เพราะในทัศนะของ
ชาวบ้านห้วยยาง เห็นว่าพระสงฆ์นั้นนอกจากจะเป็นบุคคลที่น่าศรัทธา นับถืออย่างสูงแล้ว ยัง เป็นบุคคลที่มี
ทักษะในการสื่อสาร เป็นอย่างดีด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

POONSAP SITTIPROM : THE ROLE OF MONKS IN LOCAL DEVELOPMENT AND PARTICIPATION OF VILLAGERS THROUGH A CASE STUDY OF PANDINTAM PANDINTONG PROJECT, HUWYANG VILLAGE, UDON THANI. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 97 PP. ISBN 974-577-340-9

The main purpose of this study was to identify the relationship between Buddhist monks' trustfulness, communication behavior, and role in rural development of Ban Hauy-Yang, Ponsoong, Chaivan district, Udonthaneé Province and their acceptance and the participation in Pandin-Dham Pandin-Thong project.

The survey study was conducted according the lest final evaluation of variables. The one hundred and fifty six correspondents were selected for being accepted and participated in Pandin-Dham Pandin-Thong project. The method of data collection was employed as questionnaire with interview.

The major findings indicated that the monks were to be faithful, assuring, thoughtful for problem-solving, encouraging, and skillful for effective communication. All correspondents had faith in monks related to their acceptance for participation in the Pandin-Dham Pandin-Thong project.

In addition, the most effective variable for acceptance and participation in the identified project was found on the monks' communication skill. Lesser effective variable was concerned with monks' assurance.

The findings of this study were completely understood on the higher correlation between monks and people in terms of belief. In order for that fact, the monks become medium persons who could be effective leaders in rural development. The people at Ban Hauy-Yang visualized that the monks were not only faithful and respectful but they were also skillful for effective communication.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์ .....
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ .....
ปีการศึกษา ..... 2532 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเนื่องด้วยได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนจากบุคคลต่าง ๆ ด้วยดี ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบนิมัสการขอบพระคุณพระครูพิศาลธรรมภาณี (สมดี สุวณฺโณ) เจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์ บ้านเชียง อำเภอนองหาน จังหวัดอุตรธานี ที่ได้ให้ข้อมูลตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการศึกษาได้ลุล่วงไปด้วยดี

และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูลสุข กิจรัตน์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

พูนทรัพย์ สิทธิพรหม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
	พระสงฆ์กับโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง.....	4
	วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	6
	สมมติฐานในการวิจัย.....	8
	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	8
	ประโยชน์จากการวิจัย.....	9
	นิยามศัพท์ในการวิจัย.....	9
2	ทฤษฎีแนวคิดและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
	การตัดสินใจรับนวัตกรรม.....	12
	ความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร.....	13
	บทบาท.....	16
	ผู้นำทางความคิด.....	17
	การสื่อสารระหว่างบุคคล.....	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีวิจัย..... 27
	การวางแผนการวิจัย..... 27
	ประชากร..... 27
	ตัวแปรในการวิจัย..... 27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 28
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
	ตอนที่ 1 ลักษณะเบื้องต้น..... 33
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน 1-5..... 45
	ตอนที่ 3 วิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ..... 48
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 50
	อภิปรายผลการวิเคราะห์เบื้องต้น..... 50
	อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ 1-5..... 51
	อภิปรายผลการวิเคราะห์ตามลำดับความสำคัญของปัจจัย..... 55
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย..... 61
	รายการอ้างอิง..... 63
	ภาคผนวก ก. - ง. 67
	ประวัติผู้เขียน..... 97

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงปัจจัยในความเป็นศรีทธาในตัวพระสงฆ์.....	35
2 แสดงปัจจัยในความสามารถและความกระตือรือร้นในตัวของพระสงฆ์.....	36
3 แสดงปัจจัยพฤติกรรมการสื่อสารของพระสงฆ์.....	38
4 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรจำแนกตามช่องทางรับรู้โครงการ แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง.....	39
5 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามปริมาณผู้ให้ข่าวสาร..	40
6 แสดงปัจจัย เป็นจำนวนร้อยละของผู้ชักชวนประชากรที่ศึกษา.....	41
7 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามเหตุผล.....	42
8 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามความสำคัญ.....	43
9 แสดงจำนวนร้อยละประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระยะเวลาการตัดสินใจ..	44
10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐาน.....	46
11 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ.....	48

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย